

Утвърждавам:.....

Директор: /М. ЛУХОВА/

ПРОГРАМА

за образователната интеграция на децата от ромската общност

14.09.2021г.- 14.09.2023г.

Визитна картичка на ДГ"ЗВЪНЧЕ"

гр. Самоков, обл. Софийска

ДГ"ЗВЪНЧЕ" е целодневна детска градина с общинско финансиране. С решение на общинският съвет през м. октомври 1989г. променя статута си от ЦДГ „Лиляна Димитрова“ в ОДЗ "Звънче". В детската градина се възпитават и обучават 4 групи деца, разпределени по възрастов признак. ДГ "ЗВЪНЧЕ" се утвърди като институция с индивидуален стил и облик, с традиционен и иновационен дух, съобразен с потребностите на съвременното гражданско общество. През м. ноември 2002г. към тогавашното ОДЗ „Звънче“ се присъединява ЦДГ "Осми март". Там функционират 4 предучилищни групи и 1 яслена група.

Към 14.09.2021г ДГ „Звънче” има две сгради- основна и филиал „Осми март”, 8 възрастови групи и 1 яслена- във филиала.

Образователната интеграция на ромските деца е отправна точка за равноправното интегриране на ромите в обществото. Тя е неделима част и необходим елемент от процеса на модернизация на българското образование. Без образователна интеграция на ромската общност българската образователна система би останала чужда на един голям процент български граждани и не би могла да отговори както на европейските изисквания за включващо образование, така и на изискванията на пазара на труда за добре квалифицирана работна сила.

ДГ“ЗВЪНЧЕ“ и филиал “Осми март“ са едни от първите в града, които работят по проблема за десегрегация и интеграция на малцинствата. Осигурихме възможност ромските деца да учат с българските си връстници. Създадохме условия за извеждане на децата от ромската общност, от особените детски градини и социализацията им в приемната детска градина. Всяка година детската градина отваря вратите си за около 230 деца от различни общности. Тя е привлекателно място за децата роми. Предпочитана е заради близостта си до ромския квартал, с уюта си и професионализма на учителите. Тази учебна година броя на записаните ромски деца е 40% от общия брой деца /като броя им непрекъснато се увеличава/. Образователната интеграция в детската градина е процес, в който участват както децата от ромски етнос, така и тези от българския.

В детската градина са идентифицирани следните проблеми:

- Затруднена адаптация и социализация на децата роми
- Отпадане от детското заведение
- Несправяне с учебния материал, задължителен за подготвителна група
- Родителска незаинтересованост
- Липса на мотивация за посещение в детска градина

Настоящата Програма и План за образователна интеграция на децата от ромската общност в ДГ“ЗВЪНЧЕ“ е израз на готовност за изготвяне и прилагане на интеграционна политика в детското заведение.

Изготвена е в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на политиката за гарантиране на равни възможности на българските граждани. Програмата се базира на:

* Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства

- * Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество /2010-2020г./
- * Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите /2012-2020г./
- * Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Целите и дейностите, които са поставени в настоящата програма са съобразени с Приоритет „Образование“ от приетата с Решение N 1 от 5 януари 2012г. на Министерския съвет и Решение от 1 март 2012г. на Народното събрание, Национална стратегия за интегриране на ромите в Република България /2012-2020г./

Едно от приоритетните направления, по които работим е свързано с НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование по тема „Толерантност и интеркултурен диалог“.

Главна цел:

Създаване на условия за успешна интеграция на децата от етническите малцинства в ДГ „ЗВЪНЧЕ“, чрез подобряване на условията за равен достъп до образование и обучение и засилване на мотивацията за включване в образователния процес.

В съответствие с поставената цел и във връзка с нейното осъществяване екипът на ДГ „Звънче“ търси алтернативни форми за участие в различни дейности, които да водят до образователната интеграция на децата от ромската общност.

От 02.2019 г до момента детското заведение работи по проект „ Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. (ОП НОИР), съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове, **Дейност 2 – Организиране и провеждане на дейностите за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи - Заплащане на такси на деца от уязвими групи.** Към 09.2021г в тази дейност участват 79 деца.

В дейност 1 по проекта – **Организиране и провеждане допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи**, за периода м.09.2019 – м.09.2021 година бяха осъществени 14 пакета обучаващи ситуации, с участието на 3 учители и 1 ст. учител. Децата, които бяха включени, със съгласието на родителите, бяха 25.

В дейност 3 по проекта - „**Организиране и провеждане на обучения на педагогически и непедагогически специалисти**”, от 12.07. до 14.07.2021г двама помощник- възпитатели участваха в обучение на тема «Обучение на непедагогически специалисти за работа с родители от уязвими групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието «детска градина – семейство».

През учебната 2020 / 2021 година ДГ „Звънче“ участва като партньор на Община Самоков по НП „**Подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация**“ като партньори на Община Самоков- бяха включени 43 деца от ПГ-5 и ПГ-6 годишни.

От 01.10.2020г. до 30.06.2021 г ДГ „Звънче“ работи по проект „ **Умеем и успяваме заедно**“, финансиран от **ЦОИДУЕМ**. В проектните дейности бяха включени **145 деца**, родители, педагогическия и непедагогически персонал в детското заведение. В периода от девет месеца учителите по секции „ Театрална палитра“, „Логопедко“, „Фолклорна плетеница“, „Прозорче към света“, „Млад родолюбец“ и „Чуден свят“ развиха у децата умения за разкриване на талантите им и за усвояване на национални, културни, здравни и фолклорни знания. Осигурихме иновативна и привлекателна образователна среда, осигуряваща равен достъп и равен шанс за предучилищно възпитание. С удовлетворение може да кажем, че въпреки протиепидемичната обстановка в страната, и мерките, които я съпътстваха, целият екип, който разработи и осъществи проектните дейности в ДГ „Звънче“, с много старание и усилия, успя да изпълни във висока степен заложените цели, осигурявайки благоприятна образователна среда за пълноценното интегриране и образование на децата и от българският, и от ромският етнос.

Заключение:

Мерките за постигане на целите на настоящата Програма са заложенi в План за действие по изпълнението ѝ, в които са посочени конкретни дейности, чието изпълнение ще способства за реализирането на основните цели и приоритетни направления залегнали в нея.

**ПЛАН НА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦАТА
ОТ РОМСКАТА ОБЩНОСТ В ДГ“ЗВЪНЧЕ“ – 2021- 2023**

- **По приоритетно направление: Осигуряване на образователна подкрепа за деца от задължителна предучилищна подготовка на 5 и 6 години за достигане на училищна готовност и овладяване на български език. Задържане на ромските деца в детската градина.**

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
1.Приемане програма и план за действие на ДГ “Звънче“ за учебната 2021/2022г.; 2022/2023	ДГ “Звънче“	14.09.2021 14.09.2022	не	Институционализиране на плана за действие.
2.Актуализиране на базата данни за броя на децата от ромски произход за учебната 2021/2022г; 2022/2023	ДГ “Звънче“	30.09.2021 30.09.2022	не	Обхващане на децата, подлежащи на задължително обучение.
3.Осигуряване на позитивни образователни условия за ранно детско развитие и предучилищна подготовка.	ДГ „Звънче“	постоянен		
4.Участие на учители от ДГ „Звънче“ в общински „Екипи за обхват“ за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и	ДГ „Звънче“	09.2021- 05.2022г. 09.2022 05.2023		Обхващане на децата подлежащи на задължително обучение.

ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.				
---	--	--	--	--

- **По приоритетно направление:** Увеличаване мотивацията на децата за посещение в детската градина и създаване на подходящи условия тя да стане по-привлекателно място.

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
Включване на децата в допълнителни дейности след изтичане на епидемичната обстановка/английски език, футбол, модерни и народни танци/	ДГ „Звънче „ Детските учителки	постоянен	Кандидатстване с проекти:Оперативни програми, Национални програми, ЦОИДУЕМ, други дейности.	Мотивирани деца за учебна дейност.

По-приоритетно направление: Адаптиране на децата в детската градина, за които българския език не е майчин, чрез ефективно прилагане на алтернативни практики, учебни планове и програми.

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
Диагностика на постиженията на децата в началото и края на учебната 2021/2022г. 2022/ 2023	Детски учители	м. септември м. май	Не	Оценяване степента на училищната им зрелост и готовността им за обучение
Откриване и стимулиране на изявени деца от ромската общност.	Детски учители	постоянен	не	По-висока степен на образование на децата от ромския етнос.

- **По приоритетно направление: Създаване на условия за редовно посещение на децата от ромски произход в приемната детска градина**

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
<p>Включване на децата роми в спортни състезания, конкурси за рисунки, екскурзии.</p> <p>Кандидатстване по НП „Подпомагане на общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация и недопускане на вторична сегрегация“</p>	<p>ДГ “Звънче“ Детски учители</p>	<p>постоянен</p>	<p>Кандидатстване с проекти: ЦОИДУЕМ, национални програми, конкурси на различни институции, свързани с предучилищното образование, инициативи, национални кампании, други дейности</p>	<p>Създаване на мотивация на децата за редовно присъствие и общуване в детска среда</p>

- **По приоритетно направление: Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства в условията на мултиетническа среда, взаимно признаване и споделяне.**

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
<p>Организиране на културни мероприятия и дейности за развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства чрез организиране на допълнителни дейности.</p> <p>Организиране на културни мероприятия:</p> <ul style="list-style-type: none"> • За Ромската Нова Година • Провеждане на кратки постановки в детската градина по случай ромските традиции и обичаи на Василица. 	<p>ДГ “Звънче“ Детските учителки</p>	<p>Постоянен</p>	<p>Кандидатстване с проекти: ЦОИДУЕМ, оперативни програми, Национални програми на МОН, кампании, инициативи, други дейности</p>	<p>Децата ще се запознаят с традиции, обичаи, видове изкуства на ромския етнос.</p> <p>Ще получат знания за фолклорните празници.</p>

- **По приоритетно направление:** Привличане на родителите като активни участници в социално-културното мултиетническо общуване в ДГ „Звънче“.

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
<p>Организиране на кампании /родителски срещи, ден на отворените врати, посещения на тържества, екскурзии/ за повишаване на осведомеността на ромските родители относно ползите от това детето да посещава детска градина, провеждане на тренинги – при възможност, след епидемичната обстановка.</p> <p>Включване на родители роми в Обществения съвет в детската градина</p>	ДГ „Звънче“ Детските учителки	постоянен	По оперативните и национални програми на МОН, други източници на финансиране	Изграждане на доверие у ромските майки към образователните институции. Увеличаване на броя на записаните деца в детските градини.
Съвместно провеждане на традиционни празници на различните етноси, насочени към взаимно опознаване на културното многообразие с активното участие на родителите.	ДГ „Звънче“	постоянен		Ангажиране на родителите към обучението на техните деца
Осъществяване на взаимодействие с родителите за включване и задържане на децата в образователната система- чрез индивидуални срещи, анкети и др.	ДГ „Звънче“ Детските учителки	постоянен Постоянен	Не	Налагане на образованието като семейна ценност Изграждане на доверие в родителите към образователните институции

Работа със семейството за разясняване на ползите от образованието на децата и учениците от етническите малцинства.	ДГ „Звънче“ Детските учителки	Постоянен	Не	Мотивирани родители за редовно посещение на децата в детското заведение
Родителите - съмишленици в съвместни мероприятия за подобряване на материално-техническата база в ДГ „Звънче“ с доброволен труд, с участие в спортни и фолклорни празници и други	ДГ „Звънче“ Детските учителки			Ангажиране на родителите към обучението на техните деца и предметно- материалната среда в групата и цялата ДГ.

- **По приоритетно направление:** Повишаване на интеркултурната компетентност на учителите за работа в мултиетническа среда в ДГ „Звънче“.

Дейности	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
Обучение на педагогическите специалисти за работата в мултикултурна среда	ДГ „Звънче“	постоянен	По оперативните програми и други източници; Като част от вътрешноинституционалната квалификация.	Умения за работа на учители с деца от ромски произход. Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование

- **По приоритетно направление:** Промяна на обществените нагласи в посока към по-голяма толерантност спрямо децата от малцинствените етнически групи.

ДЕЙНОСТИ	Отговорна институция	Срок	Източник на финансиране	Очакван резултат
Дискусии и разговори във връзка с резултатите от работата по програмата. Споделяне на FACEBOOK – страницата на Детска градина „Звънче“ на различни дейности и мероприятия; Публикации в сайта на детската градина.	ДГ „Звънче“		По оперативните програми и други източници	Информирание на обществеността и по-голяма толерантност към децата от малцинствените групи.

Изготвил: .....
/ М. Лухова/

Програмата е отворена и подлежи на изменения и актуализация.

Програмата е приета на заседание на ПС на **14.09.2021г.** с протокол **№ 1 / 14.09.2021г**